

KLASA: 008-01/21-445/001
URBROJ: 3801-4-445-04-21-26
Zagreb, 3. rujna 2021.

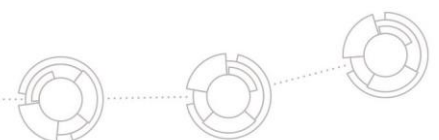
Priopćenje za novinare

Svečano uručen Sporazum o Inicijativi za Hrvatski oblak za otvorenu znanost

Predvodnici otvorene znanosti u Republici Hrvatskoj započeli s radom na izgradnji modernog i kompetitivnog sustava znanosti utemeljenog na načelima otvorene znanosti i otvorenog pristupa

(Zagreb, 3. rujna 2021.) Danas je u Ministarstvu znanosti i obrazovanja prof. dr. sc. Radovan Fuchs, ministar znanosti i obrazovanja članicama Inicijative za Hrvatski oblak za otvorenu znanost (HR-OOZ) svečano uručio potpisani Sporazum. Potpisnici Sporazuma o Inicijativi za Hrvatski oblak za otvorenu znanost su ustanove koje su predvodnice u ostvarivanju ciljeva otvorene znanosti u Republici Hrvatskoj: Hrvatska zaklada za znanost, Institut Ruđer Bošković, Institut za etnologiju i folkloristiku, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Sveučilište Josipa Juraja Strossmayera u Osijeku, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Sveučilište Sjever, Sveučilište u Dubrovniku, Sveučilište u Rijeci, Sveučilište u Slavanskom Brodu, Sveučilište u Splitu, Sveučilište u Zadru, Sveučilište u Zagrebu, Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Sveučilišni računski centar Sveučilišta u Zagrebu. Time je službeno započelo djelovanje članica na ostvarivanju ciljeva Inicijative za HR-OOZ.

Hrvatski oblak za otvorenu znanost postat će nacionalno organizacijsko i tehnološko okruženje koje potiče i omogućava otvorenu znanost osiguravajući resurse i usluge potrebne za prikupljanje, obradu i pohranu, dijeljenje i ponovnu uporabu istraživačkih podataka. Inicijativa za HR-OOZ rezultat je višegodišnjeg zajedničkog rada brojnih dionika sustava znanosti i visokog obrazovanja u području otvorene znanosti u Republici Hrvatskoj, a pokrenuta je uz podršku Ministarstva znanosti i obrazovanja i Hrvatske

zaklade za znanost. Inicijativa će stvoriti preduvjete za izgradnju Hrvatskog oblaka za otvorenu znanost koji će omogućiti koordinirani razvoj e-infrastrukture u Hrvatskoj.

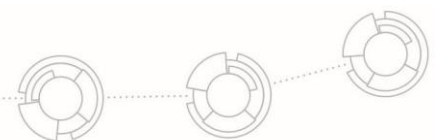
Ministar znanosti i obrazovanja prof. dr. sc. Radovan Fuchs ovom je prilikom istaknuo: „Otvorena znanost budućnost je uspješne znanosti i istraživanja kako u Hrvatskoj tako i u Europi. Ona predstavlja moderan, kolaborativan i javnosti otvoren istraživački proces čiji su rezultati dostupni i provjerljivi od strane drugih znanstvenika, što doprinosi povećanju inovativnosti, jačanju suradnje i transparentnosti u znanosti. Isto tako, otvorena znanost omogućuje bržu primjenu i transfer rezultata istraživanja u gospodarstvu i društvu općenito. Stoga je Ministarstvo znanosti i obrazovanja, kao krovno tijelo nadležno za područje znanosti i obrazovanja u Hrvatskoj, svojim sudjelovanjem podržalo nastanak ove Inicijative. Očekujemo da će rezultati Inicijative za Hrvatski oblak za otvorenu znanost značajno doprinijeti oblikovanju modernog istraživačkog prostora u Hrvatskoj koji će se temeljiti na načelima otvorene znanosti.“

Putem Hrvatskog oblaka za otvorenu znanost istraživački podaci te usluge i resursi za istraživanje, koji nastaju u Hrvatskoj, bit će uključeni i u Europski oblak za otvorenu znanost (engl. *European Open Science Cloud*, EOSC). Uspostava EOSC-a transformirala je europsku znanost i europskim znanstvenicima osigurala mogućnost korištenja svih prednosti znanosti temeljene na podacima, nudeći virtualno okruženje s besplatnim, otvorenim uslugama za pohranu podataka, upravljanje, analizu i ponovnu uporabu u svim područjima znanosti.

„Srce sudjelovanjem u brojnim europskim projektima aktivno doprinosi izgradnji EOSC-a, a paralelno s time u sklopu strateškog projekta Hrvatski znanstveni i obrazovni oblak (HR-ZOO) zajedno s partnerskim institucijama gradi novu generaciju e-infrastrukture za naprednu znanost i moderno obrazovanje koja će akademskoj i istraživačkoj zajednici osigurati napredne računalne i spremišne resurse te na njima izgrađene digitalne usluge. Završetkom projekta HR-ZOO izgradit će se infrastruktura koja će zajedno s rezultatom Inicijative za Hrvatski oblak za otvorenu znanost – uspostavljenim nacionalnim oblakom za otvorenu znanost – činiti tzv. *yin-yang* model okruženja za otvorenu znanost u Hrvatskoj, usklađen s Europskim istraživačkim prostorom i relevantnim europskim inicijativama“ naglasio je Ivan Marić, ravnatelj Srca.

Dodatne informacije o Inicijativi za Hrvatski oblak za otvorenu znanost nalaze se na web stranicama Inicijative. (<https://www.srce.unizg.hr/hr-ooz>)

Srce, Ured za odnose s javnošću
web: <https://www.srce.unizg.hr/pressroom>
e-mail: press@srce.hr

Više o otvorenoj znanosti:

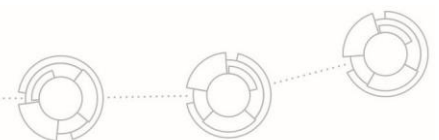
Otvorena znanost je novi pristup znanstveno-istraživačkom procesu usmjeren na otvoreno dijeljenje i širenje znanja korištenjem digitalnih tehnologija. Time se povećava transparentnost istraživanja, potiču se razni oblici suradnje i ubrzavaju se procesi dolaska do novih spoznaja te primjene znanosti u gospodarstvu.

Osim otvorenog pristupa radovima, otvorena znanost podrazumijeva i otvoreno dijeljenje istraživačkih podataka, izvornog programskog koda softvera, laboratorijskih bilješki, obrazovnih sadržaja, otvoreni recenzijski postupak te otvaranje znanosti za javnost (eng. *citizen science*). Za sve te oblike otvorenog dijeljenja znanja i kolaboracije neophodne su otvorene i pouzdane istraživačke i računalne infrastrukture. Tako, na primjer, otvorene istraživačke infrastrukture omogućuju sudjelovanje znanstvenika iz cijelog svijeta u istraživanju složenih pojava kao što su izbacivanje sunčeve koronarne mase ili uspostavu globalnog sustava ranog upozoravanja na vremenske događaje.

Nedavni odgovor znanstvene zajednice na pandemiju COVID-19 vrlo je dobro pokazao kako se primjenom načela otvorene znanosti može ubrzati postizanje znanstvenih rješenja za globalni izazov. Europska COVID-19 podatkovna platforma bila je jedna u nizu prioritarnih mjera Akcijskog plana ERA protiv koronavirusa, a ujedno i pilot projekt usmjeren na postizanje ciljeva EOSC-a kojim EU promovira i potiče razvoj otvorene znanosti i uporabu otvorenih istraživačkih podataka. Europska COVID-19 podatkovna platforma fokusirala se na prikupljanje i dijeljenje kliničkih i epidemioloških skupova podataka i radova u stvarnom vremenu sa svrhom ubrzanja istraživanja na pronalasku lijeka za SARS-CoV-2 virus te borbu protiv COVID-19 pandemije.

Članice Inicijative za HR-OOZ (abecedni popis članica):

- Hrvatska zaklada za znanost (<https://hrzz.hr/>)
- Institut Ruđer Bošković (<https://www.irb.hr/>)
- Institut za etnologiju i folkloristiku (<https://www.ief.hr/>)
- Ministarstvo znanosti i obrazovanja (<https://mzo.gov.hr/>)
- Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu (<https://www.nsk.hr/>)
- Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (www.unios.hr)
- Sveučilište Jurja Dobrile u Puli (<https://www.unipu.hr/>)
- Sveučilište Sjever (<https://www.unin.hr/>)
- Sveučilište u Dubrovniku (<https://www.unidu.hr/>)
- Sveučilište u Rijeci (<https://uniri.hr/>)
- Sveučilište u Slavanskom Brodu (<https://www.unisb.hr/>)
- Sveučilište u Splitu (<https://www.unist.hr/>)
- Sveučilište u Zadru (<https://www.unizd.hr/>)
- Sveučilište u Zagrebu (<http://www.unizg.hr/>)
- Sveučilište u Zagrebu, Fakultet elektrotehnike i računarstva (<https://www.fer.unizg.hr/>)

- Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet (<https://web2020.ffzg.unizg.hr/>)
- Sveučilište u Zagrebu, Medicinski fakultet (<https://mef.unizg.hr/>)
- Sveučilište u Zagrebu, Sveučilišni računski centar (Srce) (<https://www.srce.unizg.hr/>)

